

Project title: “Integrated actions for joint
coordination and responsiveness to flood risks in the Cross-Border
area”

acronym “FLOODGUARD”

Deliverable 2.1.4 Info days

Fire Safety and Civil Protection Directorate General (LB)

<https://floodguard-interreg.eu/>

The contents of this deliverable are sole responsibility of Fire Safety and Civil Protection Directorate General and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries the Managing Authority and the Joint Secretariat.

The project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by National Funds of the participating countries under the " INTERREG V-A GREECE - BULGARIA 2014-2020 "Cooperation Program”

ТЕОРЕТИЧНА И ПРАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА НА СТУДЕНТИ/КУРСАНТИ, ЗА РЕАКЦИЯ ПРИ НАВОДНЕНИЯ И ПОСЛЕДВАЩИ КРИЗИ

МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ И ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО

Проект FloodGuard „Интегрирани действия за съвместна координация и преодоляване на рисковете от наводнения в трансграничния район“ е финансиран по Програма Interreg V-A Гърция-България, чрез Европейския фонд за регионално развитие и Националния бюджет на Република България

КЛЮЧОВИ ПОНЯТИЯ

По смисъла на Закона за водите:

- **„Наводнение“** е временното покриване с вода на земен участък, който обичайно не е покрит с вода, от реки, планински потоци и предизвикани от морето наводнения на крайбрежни райони.
- **„Риск от наводнения“** е съчетанието от вероятността за наводнение и възможните неблагоприятни последици за човешкото здраве, околната среда, културното наследство, техническата инфраструктура и стопанската дейност, свързани с наводненията.
- **„Заплаха от наводнение“** е вероятността от заливане на определени територии. Под заплаха от наводнение са тези територии, които при настъпване на наводнение с определената вероятност остават под вода.

КОИ СА НАЙ-ЧЕСТО СРЕЩАНИТЕ ПРИЧИНИ ЗА НАВОДНЕНИЯТА?

- **Проливни дъждове;**
- **Топене на снегове и ледове;**
- **Разрушаване на язовирни стени или диги;**
- **Заприщване на реки и канали от плаващи отломки и лед;**
- **Цунами;**

ВИДОВЕ НАВОДНЕНИЯ

В зависимост от причините:

- **Природни наводнения** – при топене на ледове и снегове, при валежи или при образуване на запори на речни корита от ледоход или замръзване и др.;
- **Наводнения, причинени от човека** – при повреда на хидротехническо съоръжение, която води до авария (разрушаване на язовирна стена или предпазна дига и др.) или при предотвратяване на критични ситуации в хидротехническо съоръжение.

ПРИРОДНИ НАВОДНЕНИЯ

НАВОДНЕНИЯ ОТ РЕЧНИ РАЗЛИВИ

ПРИРОДНИ НАВОДНЕНИЯ

ПОРПОЙНИ НАВОДНЕНИЯ

ПРИРОДНИ НАВОДНЕНИЯ

КРАЙБРЕЖНИ НАВОДНЕНИЯ

ПРИРОДНИ НАВОДНЕНИЯ

КАЛНО-КАМЕННИ ПОРОИ

НАВОДНЕНИЯ, ПРИЧИНЕНИ ОТ ЧОВЕКА

**АВАРИИ ИЛИ НЕПРАВИЛНО УПРАВЛЕНИЕ НА
ХИДРОТЕХНИЧЕСКИ СЪОРЪЖЕНИЯ**

НАВОДНЕНИЯ, ПРИЧИНЕНИ ОТ ЧОВЕКА

НАВОДНЕНИЯ ОТ ПРЕДНАМЕРЕНИ ДЕЙСТВИЯ

ПОРАЖЕНИЯТА ОТ НАВОДНЕНИЕ?

➤ **Разрушителната сила на водата**

➤ **Опасности за хората**

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

Управлението на риска от наводнения се извършва на басейнов принцип. Включва последователност от дейности, които се изпълняват на **три етапа в рамките на 6-годишен цикъл**:

- **Предварителна оценка на риска от наводнения** и определяне на Райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН)
- **Изготвяне на карти на заплахата и на риска от наводнения** за определените РЗПРН
- **Разработване на План за управление на риска от наводнения**, съдържащ Програма от мерки, насочени към намаляване на потенциалните неблагоприятни последици от наводнения.

Дейностите се изпълняват за всеки от 4-те Района за басейново управление (РБУ) в България и подлежат на актуализация на всеки 6 години.

ПРЕДВАРИТЕЛНАТА ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ (ПОРН)

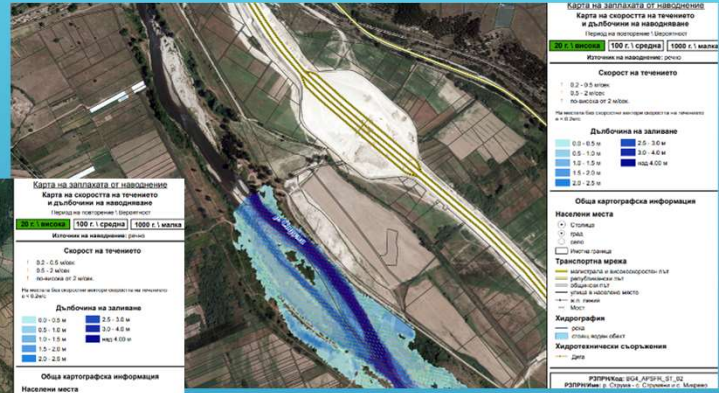
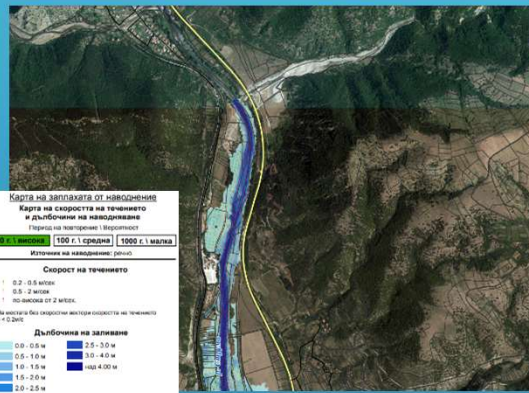
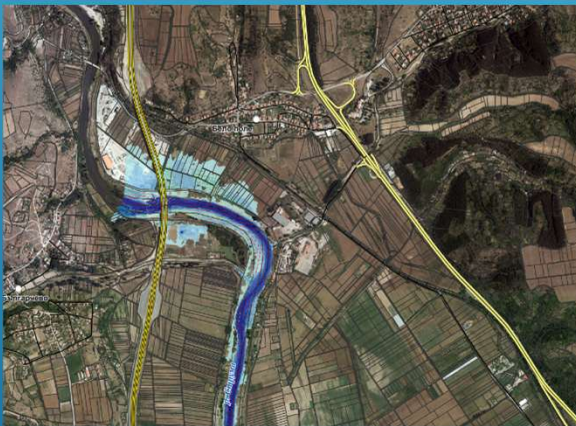

ОЦЕНКА ЗА ВЕРОЯТНОСТТА ЗА ПОВТОРЕНИЕ НА МИНАЛИТЕ НАВОДНЕНИЯ В БЪДЕЩЕ

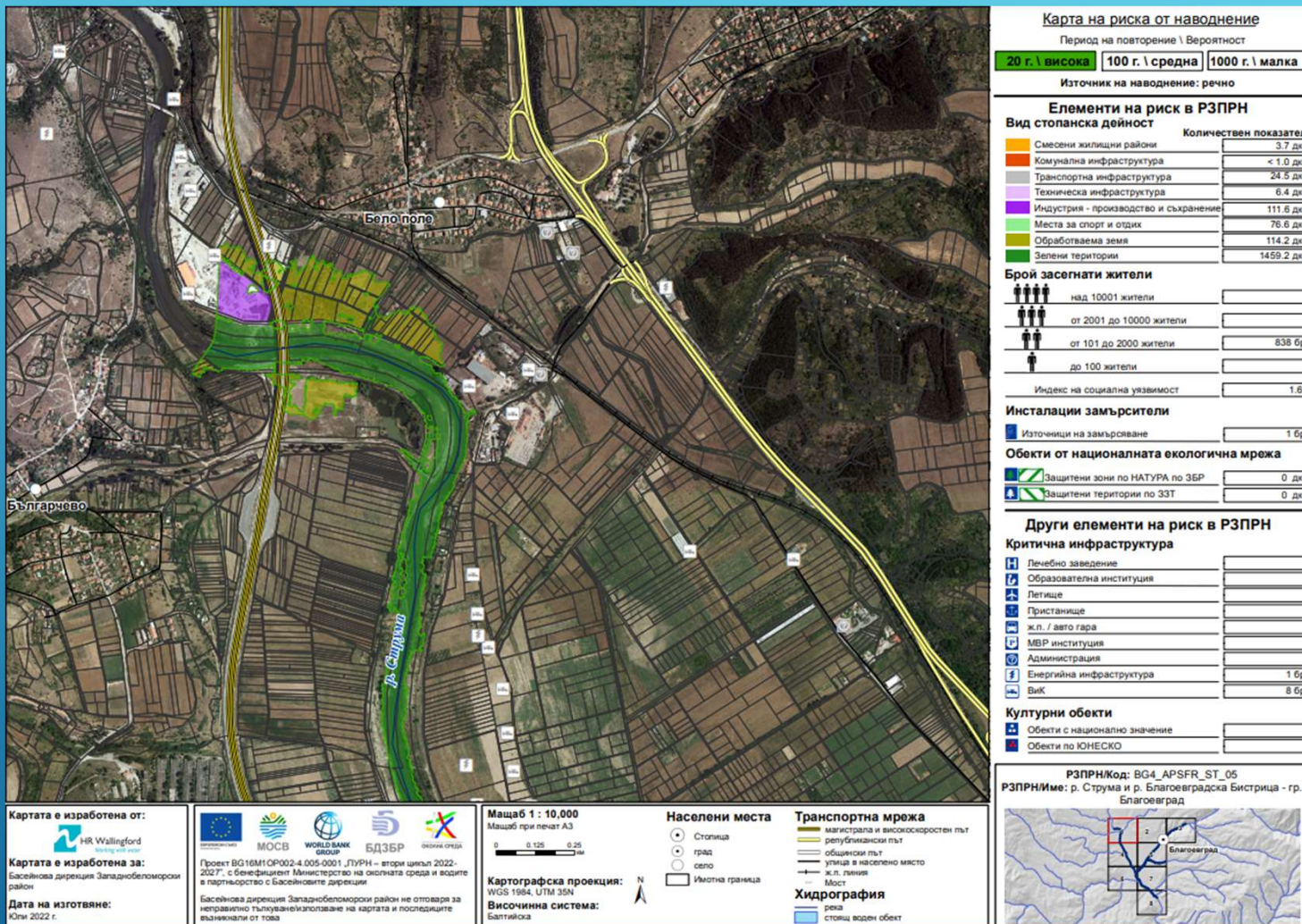
Оценката е направена въз основа на анализ на негативните последици от минали наводнения, вземайки предвид сегашното състояние на показателите за оценка на значимост и след направен анализ на:

- Наличие на защитни съоръжения и тяхното състояние, изградени след минали наводнения;
- Близост до населено място, където е възникнало минало наводнение до регистрирани замърсители;
- Концентрация на застрашени обекти от културно наследство в или около населено място с минали наводнения;
- Наличие на съвременни стопански активи, евентуална поява на нови стопански предприятия в райони с възникнали минали наводнения;
- Демографско развитие в населените места, тенденции в развитието на населението в селищата;
- Повторяемост на минали наводнения;
- Промяна в структурата на населените места, включващо изменение в селищната структура и инфраструктура;
- Промени в климатичните условия.

КАРТИ НА РАЙОНИТЕ ПОД ЗАПЛАХА ОТ НАВОДНЕНИЯ

КАРТИ НА РАЙОНИТЕ С РИСК ОТ НАВОДНЕНИЯ

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ (ПУРН)

План за управление на риска от наводнения за периода 2022-2027 за Западноромански район за басейново управление

декември 2023

Мерките най-общо включват:

- Инженерни съоръжения за защита;
- Системи за ранно предупреждение и оповестяване;
- Градоустройствени и териториално-устройствени мерки;
- Мерки по почистването на речните корита от изкуствено внесени материали и поддържането им в условия на естествена проводимост;
- Подготовка на населението за действие при наводнения и осъзнаване на индивидуалната отговорност при адаптиране към заплахата от наводнения;
- Координация и сътрудничество между всички управленски нива от единната спасителна система;
- Координация на усилията на страните със задължения за предприемане на защитни мерки.

ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИ ПО ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ НАВОДНЕНИЯ

ПОСТОЯННА ЗАЩИТА ОТ ВРЕДНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВОДИТЕ

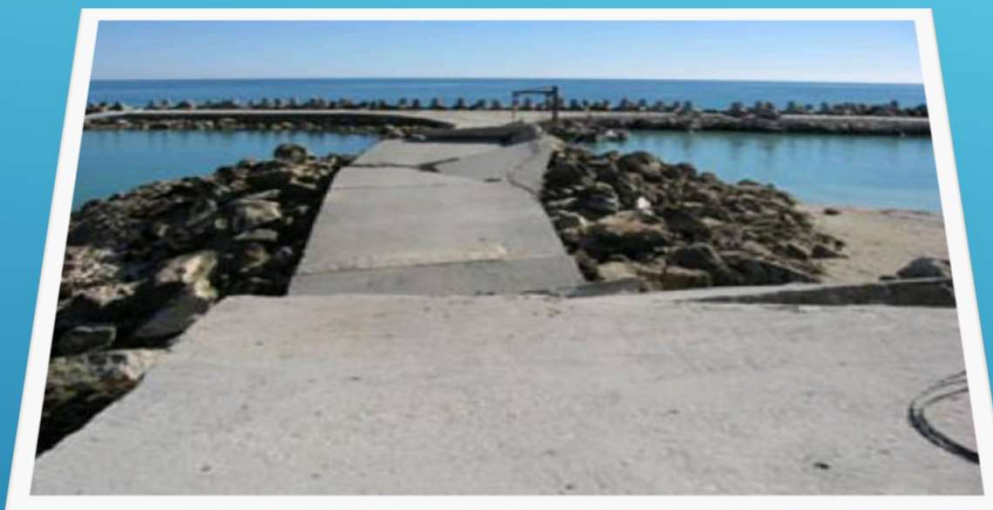

Включва прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите от наводнения, в т.ч.:

- Изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други;
- Създаване и поддържане на системи за наблюдения, прогнози и предупреждения;
- Регулиране нивото на подземните води;
- Дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия;
- Поддържане проводимостта на речните легла;

ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИ ПО ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ НАВОДНЕНИЯ

ПОСТОЯННА ЗАЩИТА ОТ ВРЕДНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВОДИТЕ

- Изграждане и поддържане на укрепителни и/или брегозащитни съоръжения по морския бряг;
- Прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения;
- Изпълнение на мерки за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние;
- Изпълнение на дейности по незабавно извеждане от експлоатация на язовирни стени и/или съоръжения към тях, които са в предаварийно състояние.

ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИ ПО ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ НАВОДНЕНИЯ

ОПЕРАТИВНА ЗАЩИТА

- Оперативната защита се изразява в провеждане на дейностите по защита на населението в случай на опасност или възникване на бедствия по Закона за защита при бедствия и се осъществява от Единната спасителна система;
- Планирането на защитата при бедствия се извършва на общинско, областно и национално ниво;
- Дейностите от плановете се изпълняват от Единната спасителна система, която включва структури на министерства и ведомства, общини, търговски дружества и еднолични търговци, центрове за спешна медицинска помощ, други лечебни и здравни заведения, юридически лица с нестопанска цел, включително доброволни формирования, въоръжените сили.

ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИ ПО ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ НАВОДНЕНИЯ

ОПЕРАТИВНА ЗАЩИТА

Оперативната защита при наводнения има **три основни фази**:

- **Непосредствена опасност от наводнение;**
- **Наводнение;**
- **След наводнение.**

ОПЕРАТИВНА ЗАЩИТА ПРИ НЕПОСРЕДСТВЕНА ОПАСНОСТ ОТ НАВОДНЕНИЕ

СТОЛИЧНА ОБЩИНА – РАЙОН "КРАСНА ПОЛЯНА"
София 1330 ул. "Освобождение" №25, телефонен номератор 921 72 43, факс 628 48 8

ПЛАН

за защита на населението
при бедствия

част II

Защита при Наводнения

гр. СОФИЯ
2015 г.

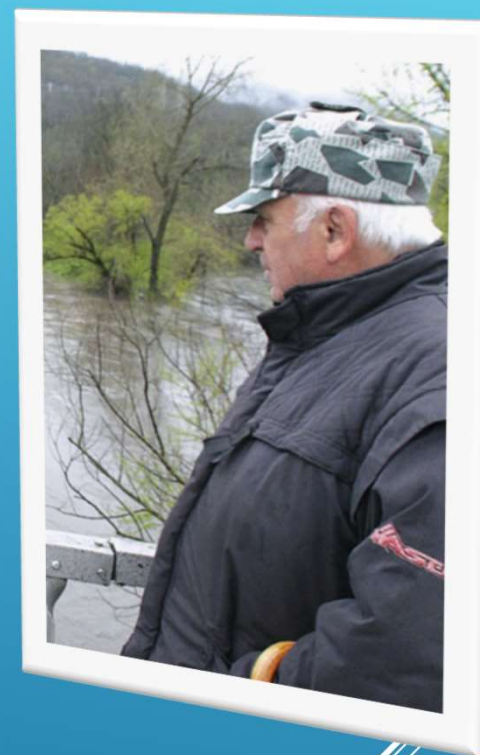
**Дейности, извършвани при непосредствена
опасност от наводнение:**

- осъществяване на наблюдение за наличието на признаци за предстоящо бедствие;
- анализ на данните от наблюдението;
- вземане на решение от страна на компетентните органи;
- разпространение на предупредителна информация за предстоящо бедствие;
- предприемане на подходящи действия.

ОПЕРАТИВНА ЗАЩИТА ПРИ НЕПОСРЕДСТВЕНА ОПАСНОСТ ОТ НАВОДНЕНИЕ

Дейности, извършвани при непосредствена опасност от наводнение:

- организиране наблюдение на водното ниво и на състоянието на хидротехническите съоръжения, дигите и хвостохранилищата;
- изискване на информация от съответната басейнова дирекция, за установяване на вероятната заливна зона;
- изискване на информация от съответната басейнова дирекция и органите на местната власт, за възможни места за пренасочване на водите;
- установяване наличието на алтернативни пътища и депа за инертни материали, съвместно с органите на местната власт.

ОПЕРАТИВНА ЗАЩИТА ПРИ НЕПОСРЕДСТВЕНА ОПАСНОСТ ОТ НАВОДНЕНИЕ

Извършване на аварийни дейности :

1. Отваряне или затваряне на изпускатели, саваци и др.
2. Прокопаване на водоотвеждащи канали.
3. Аварийно понижаване на водното ниво.
4. Изграждане на временна дренажна призма.
5. Тампониране, прорязване и др.
6. Отстраняване на подприщвания на водни течения.
7. Прокопаване на водоотвеждащи канали.

ОПЕРАТИВНА ЗАЩИТА ПРИ НЕПОСРЕДСТВЕНА ОПАСНОСТ ОТ НАВОДНЕНИЕ

Извършване на аварийни дейности:

8. Аварийно укрепване, надграждане на съществуващи и изграждане на временни диги чрез:

- използване на модулни елементи;
- нареждане на чували с инертни материали;
- натрупване на инертни материали;
- отстраняване на промишлено-отровни вещества, източници на йонизиращи лъчения, потенциални източници на биологично замърсяване и др., попадащи в заливните зони, които биха предизвикали поражения върху хората и/или замърсяване на околната среда.

10. Устройването на лагери за временно настаняване на застрашеното население.

В ОБОБЩЕНИЕ

1. Наводненията са едни от най-големите природни бедствия, които нанасят големи щети и оказват огромно негативно въздействие върху икономиката, както и върху сигурността и благосъстоянието на хората.
2. Превантивната дейност е ключова в процеса по управление на риска от наводнение. От качеството и адекватността на предприетите мерки зависи цялостната защита от наводнения.
3. Изпълнението на предвидените мерки по управлението на риска от наводнения е първостепенен ангажимент на всички отговорни държавни институции.
4. Предотвратяването, ликвидирането и преодоляването на негативните последици от наводненията изисква добра координация и взаимодействие на съставните части на Единната спасителна система.
5. Наводненията са неизменна част от нашия живот. Необходима е добра информираност на населението за заплахите и рисковете от наводнение и разбиране на необходимостта за предприемане на мерки за осигуряване на собствената безопасност и защита.
6. След преодоляване на всяко наводнение ние сме в състояние на подготовка и в очакване на следващото.

БЛАГОДАРЯ
ЗА
ВНИМАНИЕТО!

A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying thicknesses, slanted diagonally from the bottom-left towards the top-right, crossing the text.